

Komisyon

**KPSS Eğitim Bilimleri Soru Bankası
Gelişim Psikolojisi**

ISBN 978-625-6890-43-5

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

26. Baskı: Ağustos 2023, Ankara

Yayın - Proje: Gülcan Aksu
Dizgi-Grafik Tasarım: İlknur Öztürk
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Tarcan Matbaacılık Yayın. San. - Murat Tarcan
İvedik Cad. No: 417
Yenimahalle/ANKARA
Kızılbey Vd 8230201756
Tel: (0312) 384 34 35
Faks: (0312) 384 34 37

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47663

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Video çözümleri görebilir.

Yapay zekâ, bırakılan etkileşimler sonrasında kullanıcıların başarı durumlarını tespit ederek karşılına bir analiz ekranı çıkarmaktadır.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden hibrit kitabınıza erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

**Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2024 tarihine kadar geçerlidir.
Kitaba dair içerikler Eylül 2023'ten itibaren yayında olacaktır.**

**Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55**

İÇİNDEKİLER

Gelişimde Temel Kavramlar - 1	1
Gelişimde Temel Kavramlar - 2	7
Gelişimde Temel Kavramlar - 3	14
Gelişimde Temel Kavramlar - 4	22
Gelişimde Temel Kavramlar - 5	27
Gelişimde Temel Kavramlar - 6	32
Gelişimde Temel Kavramlar - 7	37
Fiziksel Gelişim - 1	44
Fiziksel Gelişim - 2	50
Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi - 1	55
Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi - 2	62
Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi - 3	70
Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi - 4	77
Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi - 5	84
Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi - 6	91
Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi - 7	99
Kişilik Gelişimi - 1	107
Kişilik Gelişimi - 2	114
Kişilik Gelişimi - 3	120
Kişilik Gelişimi - 4	128
Kişilik Gelişimi - 5	135
Kişilik Gelişimi - 6	140
Kişilik Gelişimi - 7	145
Kişilik Gelişimi - 8	151

Ahlak Gelişimi - 1.....	158
Ahlak Gelişimi - 2.....	166
Ahlak Gelişimi - 3.....	174
Ahlak Gelişimi - 4.....	182
Ahlak Gelişimi - 5.....	190
Ahlak Gelişimi - 6.....	193
Benlik Gelişimi - 1.....	198
Karma Testler - 1.....	204
Karma Testler - 2.....	209
Tarama Testi - 1.....	213
Tarama Testi - 2.....	218
Cevap Anahtarı.....	225

TEST - I

1. Bir araştırmacı, çocukların yaşa bağlı bilişsel gelişimlerini incelemek amacıyla üç, altı ve dokuz yaşlarından seksener çocuk seçmiştir. Seçtiği çocuklarla yedi yıl boyunca çalışmış ve yaptığı incelemeler sonucunda elde ettiği verilerle genellenebilir sonuçlara ulaşmaya çalışmıştır.

Yukarıda sözü edilen araştırmacının kullandığı araştırma yöntemi aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Nitel
B) Psikoanaliz
C) Boylamsal
D) Sırasal desen
E) Kesitsel

2. Öğrencilerine “Kesirli sayıları hepiniz öğrendiğimize göre artık ondalık sayılara geçebiliriz.” diyen bir öğretmenin, gelişim psikolojisinin aşağıdaki temel kavramlarından hangisini esas almıştır?

- A) Olgunlaşma
B) Hazırbulunmuşluk
C) Büyüme
D) Kritik dönem
E) Gelişim

3.

- I. Derin’in başlangıçta kelimeleri doğru telaffuz edemezken ilerleyen zamanlarda iki-üç kelimelik cümleler kurmaya başlaması
II. Yalın’ın, annesi ile babası ayrıldıktan sonra giderek içine kapanması
III. Zeynep’in anaokuluna başladıktan sonra ayakkabılarının bağcıklarını bağlarken eskisi kadar zorlanmaması
IV. Faruk’un boyunun uzaması

Yukarıdaki ifadelerden hangisi “gelişme” kavramına örnek olarak gösterilemez?

- A) Yalnız II
B) II ve III
C) II ve IV
D) II, III ve IV
E) III ve IV

4. Bir araştırmada 2 aylık bazı bebeklerde utangaçlığın belirtileri gözlenmiştir. Bu bebekler kaşlarını çatmakta ve hareketsiz bir şekilde yatmaktadır. Daha sonraları bu bebeklerin tanımadıkları yetişkinler gördüklerinde aşırı korktukları, yeni durum ve objelerle karşılaştıklarında sinirlendikleri belirlenmiştir. 3 ya da 4 yaşlarına geldiklerinde de çevreleri tarafından utangaç olarak isimlendirildikleri gözlenmiştir. Psikolog Jerome Kogan’a göre bazı bebekler yeni durumlara karşı diğerlerinden daha fazla tepki göstermektedirler. En küçük bir stres bile kalp atışlarını hızlandırmakta, kas gerilimini artırmakta ve hormonal düzeyde değişikliklere neden olmaktadır. Bu aşırı fizyolojik tepki gösterme özelliği daha sonraları sosyal ortamlarda bebeklerin utangaçlık örüntüsü göstermelerine yol açmaktadır.

Yukarıdaki açıklamaya göre bebeklerin utangaçlık örüntüsü oluşturmaları aşağıdaki gelişim alanlarından hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Kişilik
B) Bilişsel
C) Ahlak
D) Devinişsel
E) Anatomik

5. Rutherford, Mathur ve Quinn yapılandırılmış iş birlikçi öğrenme etkinlikleri ve doğrudan eğitim vermenin, suçlu ve saldırgan kız çocuklarının iletişim becerilerine olan etkisini belirlemek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmiştir. Yaşları 14 ile 17 arasında değişen on dört ergenle yürütülen çalışmada iletişim becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmış ve çalışma sonucunda bireylerin iletişim becerileri açısından ilerleme kaydettiği, saldırganlık davranışlarının ise azaldığı gözlenmiştir. İzleme çalışmasında ise iletişim becerilerinde düşüş gözlenmesine karşılık katılımcıların iletişim becerilerinin başlangıç noktasından daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Yukarıda verilen durumda kullanılan araştırma aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturabilir?

- A) DeneySEL araştırma
B) Kesitsel
C) Betimsel araştırma
D) Psikanaliz
E) Sırasal araştırma

6. Tek yumurta ikizleri aynı genetik donanımına sahip olsalar bile aralarında bireysel farklılıkların bulunduğu görülmektedir.

Tek yumurta ikizlerinde gözlenen bu farklılığa gelişimi etkileyen faktörlerden hangisi yol açmaktadır?

- A) Deneyim
B) Genotip
C) Tarihsel Zaman
D) Kalıtım
E) Genler

7. Kimi çocuklar bireysel bazı becerileri sergilerken diğer çocuklara göre zorlanırlar. Örneğin, ilköğretim birinci sınıfa başladıklarında bazıları daha düzgün yazı yazarken bazıları diğerleri kadar düzgün yazamazlar. Aslında bu durum bireysel beceri farklılıklarının dışında, çocukların gelişimlerinin hangi aşamasında olduklarını belirleyen en önemli etken olan ..... kavramıyla ilgilidir.

Yukarıda sözü edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihsel zaman
B) Büyüme
C) Olgunlaşma
D) Öğrenme
E) Kritik dönem

8. Lisede edebiyat öğretmeni olarak görev yapan Neslihan Hanım, bir ilköğretim okuluna Türkçe öğretmeni olarak tayin istemiştir. Neslihan Hanım, göreve başladığında geçmiş alışkanlıkları ile Türkçe dersi için fazla derinlikli bir anlatım kullanmıştır. Girdiği sınıflardan bazı öğrenciler okul psikolojik danışmanına giderek öğretmenlerinin anlattığı birçok şeyi anlamakta güçlük çektiklerini, Neslihan Öğretmen'in anlattığı birçok konuya dair önceden herhangi bir bilgiye sahip olmadıklarını, bu nedenle de Türkçe dersinde başarısız olacaklarıyla ilgili endişelerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin yaşadığı sıkıntılarla ilişkili olan gelişim kavramı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Zekâ
B) Olgunlaşma
C) Büyüme
D) Hazırbulunuşluk
E) Kritik dönem

9.

- I. Yeşim Hanım'ın on bir aylık bebeğiyle eskiye oranla daha çok konuşmaya başlaması
II. Erhan Bey'in uzun süredir görmediği yeğenine yaşını söyleyerek aldığı pantolonun küçük gelmesi
III. Aynı sınıfa dört yıl boyunca uygulanan ilgi envanterinden elde edilen puanlardaki kararlılığın yıllara bağlı olarak artması

Yukarıdaki örneklere karşılık gelen gelişim kavramları sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olgunlaşma - Büyüme - Yaş
B) Çevre etkisi - Büyüme - Yaş
C) Kritik dönem - Yaş - Olgunlaşma
D) Hazırbulunuşluk - Kritik dönem - Büyüme
E) Hazırbulunuşluk - Büyüme - Yaş

10. Aşağıda verilen özelliklerden hangisi ergenlik döneminde gözlenen hızlı bedensel değişimin doğrudan bir sonucu olarak nitelendirilemez?

- A) Dış görünüme verilen önemin artması
B) Karşı cinse olan ilginin artması
C) Psikomotor davranışlarda sakarlık gözlenmesi
D) Erkeklerde meme düğümçüklerinin oluşması
E) Dönemin sonuna doğru birincil cinsiyet özelliklerinin kazanılması

11. Yedi yaşında olan iki öğrenciden birisi okumayı oldukça erken öğrenmiş olmasına rağmen diğer öğrenci henüz okumayı öğrenememiştir.

Bu durum hangi gelişim ilkesiyle açıklanır?

- A) Gelişim, yordanabilir bir sıra izler.
B) Gelişim, genelden özele doğrudur.
C) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
D) Gelişimde kritik dönemler vardır.
E) Gelişim, nöbetleşe devam eder.

12. Rukiye Hanım, oğlu Murat'ı askere gönderirken akrabalarına "Murat küçük bir bebekken de çok sıcakkanlı bir çocuktur. Tanıdık, yabancı ayırt etmeden herkesin kucağına giderdi. Eminim, komutanları onu çok sevecekler." demiştir.

Rukiye Hanım'ın oğlu Murat'ın çocukluktan itibaren gösterdiği özellikler ile ilgili işaret ettiği kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimlik
- B) Çevre
- C) Mizaç
- D) Öğrenme
- E) Kritik dönem

13. Altı yaşına kadar olan dil gelişiminin seyrini belirlemek isteyen bir araştırmacı 1, 3, 5, 7 yaşında bulunan yirmişer denekle yaptığı çalışmada, her yaş grubuna uygun geliştirdiği testleri aynı günde uygulayarak elde ettiği sonuçları yorumlamıştır.

Bu araştırmacının kullanmış olduğu araştırma deseni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel
- B) Boylamsal
- C) Sırasal desen
- D) Meta-analiz
- E) Kesitsel

14.

- I. Ailesinin maddi sorunlarından dolayı yeterince beslenemeyen Beste'nin ufak tefek olması
- II. Hakan'ın paragraf sorularını çözebilme için sözcükte ve cümlede anlam bilgisine sahip olması
- III. Barış'ın kravatını bağlayabilmesi

Yukarıdaki örnekler sırasıyla gelişim psikolojisi kavramlarından hangileriyle eşleşir?

- A) Büyüme - Hazırbulunuşluk - Öğrenme
- B) Öğrenme - Olgunlaşma - Hazırbulunuşluk
- C) Büyüme-Güdü-Olgunlaşma
- D) Olgunlaşma - Hazırbulunuşluk - Kritik dönem
- E) Gelişme - Olgunlaşma - Kritik dönem

15. Aysu, kendi başına yemek yemekten büyük keyif almaktadır. Annesinin verdiği katı yiyecekleri iki eliyle tutup yiyen Aysu, zamanla parmaklarını daha rahat kullanmaya başlamıştır. Ancak Aysu hâlen çorba içerken zorluk yaşamakta ve üzerine dökmektedir.

Aysu'nun durumuyla örtüşen gelişim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim, içten dışa doğrudur.
- B) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
- C) Gelişimin hızı her dönemde aynı değildir.
- D) Gelişim, genelden özele doğrudur.
- E) Gelişim, baştan ayağa doğrudur.

16. "Aslı ilk bebeğimdi ve onun yetişmesi ile ilgili hata yapmaktan çok korktuğum için neredeyse piyasadaki tüm gelişim psikolojisi kitaplarını okudum. Okuduğum kitapların hemen hemen hepsinde bebeklerin ihtiyaçlarının zamanında ve tutarlı bir şekilde karşılanmasının ve ona gösterilen sevginin bebeğin ileriki yıllardaki sosyal gelişimi için çok önemli olduğu özellikle vurgulanmaktaydı."

Annenin söylediklerinden varılabilecek en uygun sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bebeğin gelişiminde önemli etkenlerden biri de kalıttır.
- B) Bir bireyin sosyal gelişiminde etkili olan güven duygusunun oluşmasında kritik dönem bebeklik evresidir.
- C) Yeni doğan bebeğin ihtiyaçlarının sadece anne tarafından karşılanması gerekir.
- D) Bebeğin çeşitli gelişim özellikleri açısından olgunlaşması üzerinde bakım ve ihtiyaçlarının karşılanması önemlidir.
- E) Bebeğin ihtiyaçlarının düzenli karşılanmaması onun ileride yalnızlık duygusu yaşamasına neden olur.